

Eln. 23/1960

Budapest, 1960. március 8.

Tasnádi Emil elvtársnak,
Országos Találmányi Hivatal

Kedves Tasnádi elvtárs!

Mellékelten átküldöm Szaller elvtárs levelét, mely az ujitási mozgalom néhány - közismert - hibájára mutat rá, s ezek közül néhány probléma megoldására javaslatot is tesz.

Arra kérem, vizsgálják meg javaslatait és véleményüket részemre küldjék el.

Elvtársi üdvözlettel:

Kahulics István
/Kahulics István/

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-9-a-23-1960

(5.d)

Eln.23/1960.

M.Sz.M.P. Központi Bizottsága
Államgazdasági osztály,
Kahulics István elvtárs részére

B u d a p e s t.

Kedves Kahulics Elvtárs !

Az Ujítási Mozgalommal kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat, amelyeket Szaller Ernő a Kongresszus beszámoló anyagának kiegészítéseként küldött meg - tanulmányozva, véleményünket az alábbiakban közöljük.

Nevezett által említett általános hibák, amelyek a lassu ügyintézés, a véleményezések felszínességét, az elutasítások szakszerűtlenségét veti fel, nem általános jellegűek. Valóban előfordulnak esetek, amikor egy javaslat elintézése, végleges rendezése hosszú hónapokat vesz igénybe, mint pl. az F.M. területén a Szabó-féle "Görgős eke", KGM területén az Endrédi-féle "Hosszlyukfuró". Ezek csak esetek és nem jellemzői az ujításokkal való foglalkozásnak. Idevonatkozóan egy példát említünk. A Csepeli Varrógépgyárban, 1958-ban a benyújtott illetve elfogadott javaslatoknak 75-80 %-át valósították meg 1959-ben; a bevezetés 100 %-osnak felel meg.

Az ujítókkal szemben állított követelményt a rendelet szabja meg, amikor a javaslat részletes leírását, raj-

Magyar Országos
Leváltár

XIX-A-9-a-23-1960^{1.} (5.d.)

zait és esetleges előszámítást követel. Ez nem rossz, sőt szükséges, mert ilyen esetekben az ujtók előtt világos javaslatuk és ha kell ilyenkor még inkább harcolnak javaslatuk megvalósításáért.

Természetes, hogy olyan esetben, amikor az ujtó az előírt követelményeket nem tudja teljesíteni, a vállalat minden támogatást megad a javaslat megfelelő formában történő benyújtásához. Idevonatkozóan elég utalni arra, hogy a vállalatoknál általában műszaki tanácsadó szolgálatok vannak, továbbá, hogy az ujtási feladattervek jelentősebb pontjainál az illető műszaki dolgozó ki van jelölve, aki a javaslat kidolgozásában segítséget ad.

Fenti kérdéscsoportra vonatkozóan magyarázatot ad a már fentebbemlített vállalat is, ahol az előbbi két év összehasonlítása 150 db többlet benyújtott javaslatot eredményezett, országos viszonylatban pedig több mint 30 %-os a fejlődés. Itt kell utalni a minőségi fejlődésre országos viszonylatban, amely az egy javaslatra eső megtekintésnél közel 19 %-ban mérhető.

A kísérletezések elmaradása vagy ettől való távoltartása az ujtóknak - véleményünk és ismereteink alapján - ezek ugyancsak esetek és nem jellemzőek. Ellenőrzésünk alkalmával győződünk meg arról, hogy a vállalatok a rendelet idevonatkozó részét kevés esettől eltekintve, betartják.

Nevezett a javaslatok rendelet szerinti rendezésének hiányát, mint kifogást, a kellő szakértelem hiányát említi. Ilyen esetek előfordulnak, amely főleg abból adódik, hogy az ujtási előadókat sűrűn leváltják vagy olyan nagy mértékben terhelik meg őket más munkákkal, hogy nem áll elegendő idő rendelkezésükre az ujtókkal való foglalkozásra.

Azt az állítást, amely az ujitási előadók műszaki képzettségénél merül fel, cáfolnunk kell.

Ugyanis az utóbbi két-három évben ez a kép igen kedvezően alakul, mert népgazdasági szinten az összes ujitási előadók kb. 30 %-a mérnök ill. technikus. Erre elég utalni abban, hogy pl.-ul a Csepeli Vas és Fémművek 15 ujitási előadója közül 12 fő műszaki képzettségű. A továbbiakban ez a terület fejlődik, mintán igen sok tárca utasításban határozta meg, hogy ujitási előadónak 1960 évtől csak műszaki képzettségű dolgozót lehet beállítani.

Az ujitásokkal való szakszerű foglalkozás is bővül azzal, hogy némely tárca területén az ujitások elbírálóját a rendeletből vizsgáztatják. Összegezve, az említett kérdések előttünk nem ismeretlenek, a tapasztalt hiányosságokkal szemben mindenkor észrevételeket teszünk illetékesek felé. 1959-ben közel 100 vállalatnál tartottunk ellenőrzést amely alkalmakkor tapasztalatainkat illetékesek tudomására hoztuk javaslataink megtétele mellett.

Az anyagban említett javaslatok rendezése általában folyamatban van, vagy már történtek megfelelő intézkedések. Kivételt egy bizonyos mértékig az ujitási előadók helyzete képez-amikor még egyes helyeken nem kellő gondossággal történt a besorolásuk-amely kérdés általában már ugyancsak rendezésre került.

Az ujitási előadók prémiumrendszerének javaslását említjük, mint helytelen javaslatot. Abból indulunk ki, hogy az ujitásokkal való foglalkozás a népgazdasági munka szerves része és mint ilyen az illetőknek ezt a feladatot is a lehető legjobban kell ellátniuk, ha ezzel őket megbízták.

Az ujitási előadók premizálása akár az elért népgazdasági eredmény, akár a kifizetett díj, vagy bevezetett ujitások után történne nem lenne reális, mert a vállalatok szabványügyi előadói, munkaügyi előadói és más hasonló jellegű munkakörben dolgozók is várhatnák ugyanazt. Az ujitási előadók premizálását célozza a munkaverseny amelyben iparágon belül részt vesznek, ill. amikor kiemelkedő munkájukért jutalmat kapnak.

Végül a díjazás kérdését, annak központilag történő megállapítását mint olyat helytelenítettük. Idevonatkozóan a rendelet egyértelműen intézkedik miután a díjazás mértékét, annak lehetőségét %-ban állapítja meg. A megfelelő díj megállapítására viszont az illető vállalat hivatott amennyiben a javaslat bevezetésre kerül és annak eredményét ki lehet mutatni. A központi díjazás csak bonyolultabbá tenné a helyzetet, késleltetné a díjak időbeni kifizetését.

Az elfogadott és esetleg más vállalatoknál is alkalmazható javaslatok rendezését a rendelet szabályozza így az országos jelentőségű javaslatokkal Hivatalunk foglalkozik.

Fentiekben vázoltuk álláspontunkat, amelyeket tapasztalataink alapján állítottuk össze.

Budapest, 1960. március 15.

Elvtársi üdvözlettel

Tasnádi Emil /